

ת"פ (נצרת) 10072-06-24 - משטרת ישראל תביעות- שלוחת נצרת נ' ג'דיר חוג'יראת

ת"פ (נצרת) 10072-06-24 - משטרת ישראל תביעות- שלוחת נצרת נ' ג'דיר חוג'יראת ואח'שלום נצרת
ת"פ (נצרת) 10072-06-24
משטרת ישראל תביעות- שלוחת נצרת

נגד

1. ג'דיר חוג'יראת
 2. אסמאעיל חוג'יראת
 3. אברהים חוג'יראת
 4. יוסף חוג'יראת
 5. אחמד חוג'יראת (עציר)
- בית משפט השלום בנוף הגליל-נצרת
[17.04.2025]

כבוד השופטת, סגנית הנשיא רות שפילברג כהן
החלטה

בבקשה למחיקת כתב האישום בגין שיהוי

1. לפניי בקשה לביטול כתב האישום. הבקשה מנומקת בטעמי "הגנה מן הצדק", בהתאם לסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חסד"פ). עיקר נימוקי הבקשה נוגעים להגשת כתב האישום בחלוף 4.5 שנים ממועד האירוע, תקופה המהווה, על פי טענת הנאשמים, שיהוי רב.
2. לאחר ששמעתי את טענות ההגנה ועיינתי בתגובה הכתובה מטעם המאשימה, מצאתי כי דין הבקשה להידחות, וזאת מהנימוקים שלהלן.
3. ביום 5.6.24 הוגש כנגד חמשת הנאשמים כתב אישום, המייחס לנאשם 1 עבירת פציעה כשעברין מזוין, בניגוד לסעיפים 334 + 335(א)(1)/(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), עבירת תקיפת קטין וגרימת חבלה של ממש, בניגוד לסעיף 368(א) לחוק, ולנאשמים 2-5 עבירת תקיפה וחבלה ממשית על ידי שניים או יותר, בניגוד לסעיפים 380 + 382(א)(2) לחוק.

4. על פי כתב האישום, הנאשמים הם אחים. בין נאשם 2 לבין מחמוד כעביה, המתלונן, קיים סכסוך. ביום 21.12.20, נאשם 2 התקשר אל המתלונן, קילל אותו ואמר לו שיגיע לשטח המרעה בכעביה. משהגיע למקום, הבחין המתלונן בנאשמים ובקרובי משפחה נוספים שלהם, אוחזים מוטות ברזל. המתלונן צילם את הנוכחים בטלפון שלו וניסה לברוח, אך המצולמים החלו לרוץ לעברו. בהמשך, הנאשמים הכו את המתלונן בכל חלקי גופו באמצעות מוט ברזל, בקרש, וגם בדיהם. הנאשמים גם לקחו את מכשיר הטלפון של המתלונן. המתלונן איבד את ההכרה ונגרמו לו חבלות רבות. בנו של המתלונן, קטין יליד 2006, אשר נכח במקום ורעה את העדר המשפחתי, הבחין במתרחש וצילם חלקים מהאירוע בטלפון שלו. נאשם 1 תפס את הקטין, השליך אותו ארצה והכה אותו באמצעות אלה בגבו. לקטין נגרמו סימנים אדומים בגבו.

5. בדיון מיום 5.3.25, טען ב"כ הנאשמים, בטרם השיבו הנאשמים לכתב האישום, כי יש לבטל את כתב האישום מטעמים של הגנה מן הצדק, שכן כתב האישום הוגש בשיהוי לא מוצדק. נטען כי בתקופה שעברה מהגעת התיק ליחידה התובעת ועד להחלטה על העמדה לדין לא היו השלמות חקירה ולא הועברו חומרי חקירה להגנה במסגרת הליך שימוע שהתקיים. לדברי הסנגור, הנאשמים (החשודים דאז), נחקרו ביום האירוע, חלקם נעצרו ושחררו לאחר מספר ימים, ומאז שנת 2021 לא בוצעה כל פעולה בתיק.

6. לטענת הנאשמים, כתב האישום הוגש בניגוד לסעיף 57א(א) לחסד"פ, הקובע שאין להגיש כתב אישום לאחר חלוף התקופה הקבועה בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה, אלא באישורו של היועץ המשפטי לממשלה. ב"כ הנאשמים התייחס להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.1202 "משך טיפול התביעה עד הגשת כתב אישום" (להלן: "הנחיית היועץ"ש") וטען שהמאשימה חרגה מהזמנים הקצובים בהנחיה. עוד טען הסנגור, שגם אם נעשו השלמות חקירה, הן צריכות להיות מבוצעות בתוך פרק הזמן הקבוע בהנחיית היועץ"ש, ואין בעצם ביצוע פעולות חקירה כדי לעצור את מרוץ הזמן הרלוונטי להנחייה.

7. בתגובת המאשימה בכתב מיום 20.3.25, נטען כי לא הייתה חריגה מפרקי הזמן הקבועים בהנחיה ושאינן ממש בטענת ב"כ הנאשמים. נטען כי החל מקליטת התיק ביחידת התביעות ביום 1.9.21, הוא נשלח להשלמות חקירה 3 פעמים, ולפי הנחיית היועץ"ש, השלמת חקירה עוצרת את מרוץ הזמן הקצוב לטיפול בתיק על ידי התביעה. עוד נטען, כי לאחר שהתיק חזר מהשלמות החקירה בפעם האחרונה, מרוץ הזמנים נעצר שוב בשל הליכי שימוע ובשל בקשה להוצאת תעודת חיסיון. בהתחשב בכך, ציין ב"כ המאשימה שהתביעה השלימה את הטיפול בתיק בתוך פחות משנה. ב"כ המאשימה התייחס גם למשך הזמן שבו התיק היה מצוי בידי היחידה החוקרת ולנוהל אח"מ 300.05.166 "הגבלת משך החקירה נגד חשוד". נטען כי במקרה זה, על פי הנוהל, החקירה הייתה צריכה להסתיים תוך 3 שנים מיום חקירת החשודים באזהרה בפעם הראשונה. בפועל חקירת התיק הסתיימה תוך פחות משנתיים, כך שגם היחידה החוקרת לא חרגה מהזמנים המותרים לה.

ב"כ המאשימה טען שביטול כתב אישום מטעמים של הגנה מן הצדק צריך שייעשה במשורה, רק כאשר התנהלות הרשות הייתה רשלנית או בלתי סבירה, באופן שפגע בזכויות הנאשם באופן משמעותי. נטען כי במקרה זה, לנאשמים לא נגרם נזק משמעותי כתוצאה מהזמן שארך הטיפול בתיק. איזון האינטרס של הנאשמים אל מול האינטרס הציבורי ואינטרס נפגע העבירה, יחד עם חומרת העבירות המיוחסות לנאשמים, מובילים למסקנה שיש לדחות את טענת ההגנה, כך על פי ב"כ המאשימה. לבסוף נטען כי ככל ובית המשפט ימצא שהיה שיהוי בטיפול בתיק, הדבר לא מצדיק את ביטול כתב האישום אלא ראוי שיקבל משקל בגזירת עונשם של הנאשמים.

דיון והכרעה

8. כפי שצוין, דין הבקשה להידחות. סעיף 149(10) לחסד"פ קובע כך:
"לאחר תחילת המשפט ראוי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן-

- (10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית. דוקטרינת ההגנה מן הצדק עוגנה, טרם הכנסתה לחוק, בפסיקת ביהמ"ש העליון. בע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ', פ"ד נט(6) 776 (2005), בית המשפט העליון קבע שלושה מבחנים מצטברים לפיהם ייבחנו טענות הגנה מן הצדק. בשלב הראשון יש לבחון האם נפלו פגמים בהליך ומה עוצמתם; בשלב השני נבחנת השאלה האם נוכח הפגמים האמורים, קיומו של ההליך הפלילי יפגע בתחושת הצדק וההגינות; ובשלב השלישי נבחן הסעד הראוי, ובכלל זה האם ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מידתיים יותר מביטול כתב האישום.
- בתחילה, הוגבלה תחולת דוקטרינת ההגנה מן הצדק למקרים קיצוניים, בהם הוכח כי ביסוד הגשת כתב האישום עמדה התנהגות "שערורייתית" מצד התביעה, התנהגות שיש בה משום "רדיפה, דיכוי והתעמרות בנאשם", כך שהתערבות שיפוטית במדיניות התביעה הוגבלה למצבים של חוסר תום לב (ע"פ 2910/94 יפת נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 221, 371 (1996)). ברבות הזמן, חלה תמורה בגישת הפסיקה לדוקטרינת ההגנה מן הצדק, כך שההתערבות השיפוטית במדיניות התביעה לא תהיה מוגבלת למצבים של חוסר תום לב בהכרח, וייתכנו מקרים חריגים בהם הפגם משמעותי וחריף, ומוביל לתחושה של חוסר צדק קיצוני המצדיק ביטול כתב האישום (ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ (10.9.13)).
9. שיהיו ניכר בהגשת כתב האישום יצדיק במקרים המתאימים את קבלתה של טענת ההגנה מן הצדק, אף שלא חלפה תקופת ההתיישנות הסטוטורית של העבירה. הטענה תתקבל כאשר ניהול משפט לאחר זמן רב, יפגע פגיעה חמורה ביכולתו של הנאשם להתגונן, או כאשר הדבר סותר את חובת הצדק וההגינות המתחייבת מניהול הליך פלילי תקין (על"א 5231/01 חרמון נ' הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בתל אביב יפו, נט(4) 55 (2004)). יחד עם זאת, קבלת טענת הגנה מן הצדק בגין שיהיו תעשה במקרים חריגים ולא שכיחים, ולא דווקא עד כדי סעד קיצוני של מחיקת כתב אישום, אלא בסעדים אחרים ומתונים יותר, דוגמת אפשרות להקלה בעונש בשלב גזר הדין (ע"פ 4434/10 יחזקאל נ' מדינת ישראל (8.3.11)).
10. בענייננו, סעיף 57א(א) לחסד"פ, הנוגע ללוח הזמנים בחקירות ובאישומים פליליים, קובע כך: "משך הליכי חקירה והעמדה לדין יהיה בהתאם לתקופות שייקבעו בנוהלי רשויות החקירה באישור היועץ המשפטי לממשלה ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, לפי העניין; לא יוגש כתב אישום אם חלפו התקופות הקבועות בנהלים ובהנחיות כאמור אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה".

הנחיית היועמ"ש 4.1202, שהוזכרה לעיל, נקבעה על פי חוק, והגדירה את התקופות המקסימליות שניתן שיעברו ממועד קליטת התיק ביחידה התובעת ועד לקבלת החלטה סופית על העמדה לדין. בענייננו, העבירות המיוחסות לנאשמים הן עבירות מסוג פשע שדין עד 10 שנות מאסר. לכן, התקופה המרבית שיכולה לחלוף עד קבלת החלטה סופית על ידי יחידת התביעה היא 18 חודשים. ההנחיה קובעת גם מספר עילות שעוצרות את מרוץ הזמן העומד לרשות התביעה, בין היתר השלמות חקירה, בקשה להוצאת תעודת חיסיון והליכי שימוע.

11. כפי שהובהר, בתגובת המאשימה ישנו פירוט של השתלשלות העניינים בתיק החל מיום ביצוע העבירה, דרך קליטת התיק ביחידת התביעה, שליחתו להשלמות חקירה, הליכי שימוע והוצאת תעודת חיסיון ועד להגשת כתב האישום. מהתגובה עולה כי התיק נקלט ביחידת התביעות ביום 1.9.21, וכתב האישום הוגש ביום 5.6.24. בתקופה זו, התיק נשלח להשלמות חקירה 3 פעמים, כך שמניין 18 החודשים נעצר בכל אחת מהתקופות בהן התיק היה בטיפול היחידה החוקרת. לאחר מכן, נערכו הליכי שימוע ובקשה להוצאת תעודת חיסיון, גם אלה הן עילות אשר עוצרות את מניין הזמן העומד לרשות התביעה. מהפירוט הנ"ל, נלמד כי המאשימה לא חרגה מהמועדים הקבועים בהנחיית היועמ"ש, וכך גם לא הפרה את הוראות סעיף 57א(א) לחסד"פ. הפירוט האמור לא נסתר על ידי הנאשמים, שקיבלו לעיונם את תגובתה הכתובה של המאשימה, ולפיכך הטענות העובדתיות מקובלות עלי, מה גם שהן חוסות תחת כלל חזקת הפעילות השלטונית התקינה.

12. הגשת כתב אישום כ-4.5 שנים לאחר אירוע פלילי אינה עניין של מה בכך, וקשה לראות התנהלות כזו ללא ביקורת. אין ספק כי השהיית טיפול בתלונה של אזרח, בחקירה ובניהול הליך משפטי פוגעת באינטרס שלטון החוק, באינטרס אישי של נפגע עבירה, ואף בזכויות של חשודים ונאשמים, הנפגעים מעיניו דין. מתגובת המאשימה עולה כי העיכוב המשמעותי נבע ממספר השלמות חקירה שנדרשו בתיק, וחלק מהתקופות בהן התיק היה בטיפול היחידה החוקרת ארכו כ-8-9 חודשים, נתונים אלה חושפים טיפול שהנו לכאורה בעצלתיים, אשר ספק אם הוא מחוייב המציאות בנסיבותיה של פרשה זו, אשר על פניו אינה נמנית עם הסבוכים שבאירועים או עם המורכבות שבחקירות. מטרת ההנחיה היא למנוע עינוי דין ולשפר את אמון הציבור ברשויות החקירה והתביעה. הליכי חקירה, גם השלמות חקירה, הנמשכים זמן כה רב, אינם רצויים, והם עלולים לפגוע ביכולת לנהל הליך תקין והוגן. יחד עם זאת, עד כה הנאשמים לא הצביעו על פגיעה נקודתית ביכולתם להתגונן, ובקשתם למחוק את כתב האישום טענה באופן כללי לשיהוי באישומם, אך מבלי שטענו לליקוי משמעותי אשר נגרם כתוצאה מהגשת כתב האישום בעיכוב. בנסיבות אלה לא שוכנעתי כי חלוף הזמן מאז האירוע פוגע בפועל בתקינות ההליך המשפטי המצוי בתחילתו.

13. מדובר בעבירות מסוג פשע, ובאירוע שעל פי תיאורו בכתב האישום איננו זניח כלל בנסיבותיו ובחומרתו. הוראה למחוק את כתב האישום, אילו הייתה ניתנת, הייתה מהווה פגיעה בלתי מידתית באינטרס החברתי לברר אירועי אלימות, ובאינטרס האישי של שני המתלוננים. במצב כזה, הפגיעה שהייתה עלולה להיגרם למתלוננים, אשר ממילא נפגעים בשל הטיפול האיטי בתלונתם, הייתה פגיעה בלתי מידתית ובלתי מוצדקת.

14. לסיכומי של דבר, מצאתי לדחות את בקשת הנאשמים לביטול כתב האישום. אני מורה לנאשמים להשיב לכתב האישום. יח עם זאת, ככל שאמצא, בעת ניהול המשפט, רלוונטיות לשיהוי שבהגשת כתב האישום, לבירור האמת או לעניין אחר - יילקח עניין זה בחשבון.

המזכירות תשלח את ההחלטה לעיון הצדדים

17 אפריל 2025